

Obsah

Aristotelova syntéza skúmaní človeka a spoločnosti (J. Martinka)	5
---	---

Prvá kniha

Ludské spoločenstvá

1. Určenie podstaty štátneho spoločenstva	19
2. Štát je dokonalé spoločenstvo. Človek je svojou prirodzenosťou štátotvorná bytosť	20
3. Rodina je najmenšia časť štátu	23
4. Otrokom ako časť domáceho majetku. Jeho definícia .	24
5. Prirodzený rozdiel medzi otrokom a slobodným občanom	26
6. Nie všetci otroci sú otrokmi od prirodzenosti .	28
7. Právny vzťah medzi pánom a otrokom	30
8. Majetok a spôsoby jeho získavania	31
9. Zárobkové a peňažné umenie	34
10. Prirodzené zárobkové umenie je vecou otca rodiny. O úžere a úroku	38
11. Praktické pokyny pre zárobkové umenie v domác- nosti a v štáte	39
12. Predbežný výklad o postavení manžela a otca v ro- dine	41
13. Prirodzené vlastnosti vládnúcich a ovládaných .	42

Druhá kniha

Kritika Platonových politických teórií a výklad niekto- rých ústav

1. Platonova politická teória v diele Ústava	46
2. Pomýlená Platonova teória o spoločných ženách a deťoch	47

3. Spoločné ženy a deti nie sú na prospech štátu .	49
4. Spoločné ženy a deti ničia príbuzenskú lásku .	50
5. Spoločný majetok u Platona	52
6. Kritika Platonovho diela Zákony	57
7. Faleova ústava	62
8. Hippodamova ústava	65
9. Lacedemonská ústava	70
10. Krétska ústava	76
11. Kartáginská ústava	79
12. Solonova ústava pre Atény a ústavy iných gréckych štátov	82

Tretia kniha

Výklad pojmov ústavy, štátu a občana. Vlastnosti rozdielnych ústav

1. Pojem občana a štátu	85
2. Kto je občanom	87
3. Pokiaľ ostáva štát tým istým	88
4. Aká je cnosť občana a cnosť človeka	90
5. Rozdielnosť občanov podľa rozličných ústav	93
6. Rozdielnosť ústav	95
7. Tri dobré a tri zlé ústavy	97
8. Ťažkosť pri rozlišovaní ústav	98
9. Rozdielne práva občanov v rozdielnych ústavách	100
10. O zvrchovanej moci v štáte	103
11. Chyby a nedostatky uvedených ústav. Zákony musia byť normou	104
12. Ktoré prednosti sú rozhodujúce pri obsadzovaní úradov	107
13. V najlepšej ústave sa pri obsadzovaní úradov uprednostňuje cnosť	108
14. Kráľovstvo, jedna z dobrých štátnych foriem	113
15. O kráľovskej moci	115
16. Absolútne kráľovstvo. Vláda a zákony	118
17. Absolútne kráľovstvo a aristokratická vláda	121
18. Záverečná úvaha o štátnych formách	123

Štvrtá kniha

Výklad o jednotlivých ústavách

1. Absolútne a relatívne najlepšia ústava	124
2. Relatívne najlepšia ústava	126
3. Pôvod rozdielov medzi ústavami	127
4. Osem stavov, päť druhov demokracie	129
5. Štyri druhy oligarchie	134
6. Pokračovanie vo výklade o demokraciách a oligarchiách	135

7. Tri druhy aristokracie	137
8. Politeia. Aristokratické a demokratické politeie .	138
9. Zriadenie politeí a ich rozdielnosť	139
10. Tyranida a jej druhy	141
11. Relatívne najlepšia štátna forma	142
12. Ktorá ústava je primeraná pre určitý druh ľudí .	146
13. Oligarchické a demokratické metódy na zachovanie ústavy	147
14. Tri základné zriadenia v štáte: rada, úrady a súdnictvo. Rada	149
15. Úrady	152
16. Súdnictvo	157

Piata kniha

Príčiny zmien ústav

1. Predbežné poznámky o príčinách zmien ústav .	160
2. Tri príčiny zmien ústav	163
3. Vonkajšie príčiny zmien ústav	164
4. Dokončenie úvahy o príčinách zmien ústav . .	167
5. Príčiny pádu demokracií	170
6. Príčiny pádu oligarchií	172
7. Príčiny pádu aristokracií	175
8. Ako udržať ústavu	178
9. Pokračovanie výkladu o tom, ako udržať ústavu .	182
10. Príčiny pádu monarchií	185
11. Udržanie monarchií, najmä tyranidy	192
12. Krátke trvanie oligarchií a tyraníd. Kritika Platónovho učenia o premenách ústav	199

Šiesta kniha

Zásady udržania jednotlivých druhov demokracie a oligarchie

1. Predbežne o druhoch demokracie	203
2. Zvláštnosti demokracie	205
3. Zásada rovnosti	207
4. Druhy demokracie	208
5. Udržanie demokracií	211
6. Zriaďovanie oligarchií	214
7. Rady na udržanie oligarchie	215
8. O úradoch v štáte	216

Siedma kniha

Najlepší štát

1. Účelom najlepšieho štátu je blaženosť človeka .	221
2. Účelom štátu nie je nadvláda nad inými štátmi .	223
3. Blaženosť je v činnom živote	227

4. Počet občanov v najlepšom štáte	229
5. Kvalita, poloha a veľkosť územia	231
6. O spojení s morom a o námornej moci	232
7. Povaha občanov v najlepšom štáte	234
8. Nevyhnutné spoločenské triedy v štáte	235
9. Účasť rozličných tried na správe štátu	237
10. O starobyľých zariadeniach v Egypte, na Kréte a v Itálii	239
11. O polohe mesta	241
12. O polohe niektorých verejných budov	243
13. Základy a požiadavky riadneho štátu	245
14. O výchove v najlepšom štáte	247
15. Cnosti potrebné štátu	251
16. Štátne zákonodarstvo o manželstve	253
17. O výchove detí	256

Ôsma kniha

Výchova v najlepšom štáte

1. Výchova má byť verejnou vecou	259
2. Rozdielnosť názorov o výchovných cieľoch. Aristotelovo stanovisko	260
3. Učebné predmety a ich význam. Význam hudby	261
4. O gymnastike	263
5. Výchovná hodnota hudby	265
6. Miera hudobného vzdelania	269
7. Tóniny a rytmy. Ich výchovný význam	272

Poznámky	275
--------------------	-----